

שאלה: התחתנתי עם אשה בעלת תשובה, מצויינת במדות טובות. אבל כאשר אנו רוצים לבקר אצל הוריה לשבתות, והם חילונים, יש לנו בעיה חינוכית. ההורים שלה הם אנשים טובים ומנומסים ועושים הכל כדי שיהיה נוח לנו. קונים בשר עם "הכשר" המתאים לנו, וגם כשאנו שם נמנעים מלהדליק בשבת טלויזיה או רדיו. אבל יש להם בנים גדולים שמחללים שבת בפרהסיא. הבן הגדול לוקח המכונית בבקר לנסוע לשפת הים. גם שאר הילדים שבבית הוריה מדליקים חשמל בחדרים ומכבים "חפשי חפשי". ולובשים בגדי ספורט ומכנסיים קצרות בשבת, מה שמפריע לאוירה שלנו. יש לנו שלשה ילדם קטנים, גילאי 4-9 וחוששים אנו מההשפעה הרעה. אבל אשתי רוצה מאד להיות יחד עם הוריה וטוענת שאולי נשפיע עליהם לטובה?

תשובה: בכל מבצע בעולם צריכים לחשב מראש מה התועלת ומה הנזק הצפוי, ולשקול מה מרובה יותר, ריוח או הפסד? אני משער שאתה מעוניין מאד שהילדים שלך יחונכו לקיום תורה ומצוות. נכון שמתחת לגיל חמש או שש, אין הנזק גדול כי טרם חונכו להחלטיות קיום המצוות, והזוועה שיש בחילולן. הם צעירים מדאי מלשים לב לזה. אבל כעבור גיל זה הם מתרשמים מאד, ורואים שגם אפשר להיות נחמד וחביב, אפילו אם מחללים את השבת.

גם אם אתה גר בסביבה של חילונים, והילדים שלך רואים תמיד שאנשים נוסעים במכוניותיהם בשבת, ומשקים את הגינות במים (שזו חילול שבת ממש) ושומעים קולות רדיו מהרבה מרפסות, אבל הם יודעים כי שומרי תורה הם האֱלִיטות של עם ישראל, שומרי תורה הם הגדוד הראשי של מלך מלכי המלכים. אבל לעומת זאת כשיראו כי גם סבא וסבתא, או הדוד ודודה, החביבים להם ואוהבים אותם, גם הם מזלזלים במצוות, זה יחליש מאד את החלטיות הצורך לקיום מצוות התורה.

לכן אתה צריך למנוע ביקוריך אצל הסבא והסבתא בשבתות וחגים. בענין קירוב אליהם, מספיק לבוא אליהם במוצאי שבתות, או באחד הלילות של ימי חול. צריכים להסביר לחותנך ולחותנתך שאתם אוהבים אותם מאד, אבל כיון שאין להם השפעה או שליטה על מעשיהם של שאר הבנים והבנות, אינך מעוניין שגם צאצאיך ייחלשו מהדת.

גם לאשתך תסביר בנועם, כי כמעט אותה התועלת של בניית קשר חם עם ההורים אפשר להשיג בלי לבוא אליהם דוקא בשבתות וחגים. תשאל אותה אם היא מוכנה להסתכן שגם בניה ובנותיה יהיו מחללי שבת? בטוחני שהיא תראה את הסיכון בדבר ותסכים אתך.

אבל ודאי אל תדבר עם אשתך בתקיפות. כל המשתלט על השני בשרירות, רק מפסיד. כל הנותן "פקודות" מזיק לעצמו מעל ומעבר לשום הצלחה זעירה. "דרכיה דרכי נועם, וכל נתיבותיה שלום". תציע לה הנושא בתור "ריוח והפסד". שהיא תבין שלפעמים כדאי הפסד מועט כדי להרויח אחר כך הרבה מאד. "החכם עיניו בראשו" לראות מה יולד מזה.